ENGİN, Refik (2014). "Nasliç, Serfice Ve Grebene Yöresi Bektaşileri Patriyotlar". *Türk Dünyası Bilgeler Zirvesi: Gönül Sultanları Buluşması. 26-28 Mayıs 2014***.** 2013 Türk Dünyası Kültür Başkenti Ajansı (TDKB). Eskişehir (http://bilgelerzirvesi.org/bildiri/pdf/refik-engin.pdf), ss.635-663

Refik ENGİN*

NASLİÇ, SERFİCE VE GREBENE YÖRESİ BEKTAŞİLERİ PATRİYOTLAR

Mübadele evveli Yunanistan'ın Manastır eyaletine bağlı bu 3 merkeze bağlı köylerinde yaşayanların Babagan kolu Bektaşiliğine bağlı olan bir kısım Patriyotlar'ın tanıtmaya çalışacağız.

Mübadele, kelime anlamı bir şeyin başka bir şeyle değiştirilmesi, değiş-tokuş, takas anlamındadır. Bizim konumuz mübadele is Türkiye Cumhuriyeti ile Yunanistan arasında yapılmıştır.

Halk arasında**Patriyot** ve **Patriot** olarak söylenen kelimelerin her ikisinde Türkçe anlamı vatanseverdir. Patriot günümüzdeAmerikan patentli füze savunma sisteminin adıdır.

Patriyot sözü, Yunanca 'da vatansever ve vatandaş gibi anlamlara da gelmiş olsa bile, buradaki anlamı "hemşeridir. (www.antoloji.com/patriot) Fark sadece söyleniş biçimindedir.

'Patriyot' adının etimolojik kökeni, Eski Yunan ve Latin dillerine uzanıyor. Hint Avrupai dillerde baba anlamına gelen 'peder,' 'father,' 'patris' kelimeleri ile akraba… Latin ve Yunan dillerinde "Vatansever" anlamına gelmektedir ve diğer Avrupa dillerine de Latinceden geçmiştir.

Bugünkü Yunanistan'ın Batı Makedonya bölgesinde kalan, Osmanlı döneminde Manastır'a bağlı kaza statüsündeki Nasliç ve Grebne'nin taşrasında yaşayan Müslüman halka da diğer Müslümanlardan ayırt etmek için bu ad verilmiştir. Onlara neden bu adın verildiğini anlamak ve öykülerini anlatmak için önce birçok savaş hatırasını ve göç acısını hatırlatmak gerekir.(http://hulusiustun3.blogcu.com/patriyotlarin-oykusu. Erişim tarihi 2014)

* Yazar.

Osmanlı ordusu Balkan Savaşı'nda yenilip geri çekilirken, Selanik yakınlarındaki Grevana kentinin komutanı Yüzbaşı Bekir Fikri ve komutasındaki 600 asker bu kenti iki yıl daha kahramanlıkla savunmuştur. Sonunda büyük kayıpların verildiği bu çatışmalarda savaşan askerlerin soyundan geldiğini savunan Patriyotlar, bu ismi kendilerine bu "vatansever" tavırlarından dolayı Rumların taktığını anlatmaktadırlar. Bazı Patriyotlar anadillerinin "Rumca" olduğunu söylese de topluluğun genelikle konuştukları dili "Patriyotça" olarak adlandırmaktadır. Aradaki fark sorulduğunda ise Patriyotçanın, Rumcanın farklı ve biraz kaba telaffuzla kullanılan bir hâli olduğu cevabı alınmıştır. Nitekim birçok Patriyot tarafından da anlatıldığı üzere, bugün Yunanistan'a gittiklerinde ya da oradan gelen Yunanlarla görüştüklerinde Patriyotça konuşarak rahatlıkla anlaşabilmektedirler. (Yücearda;2009:60,61)

Patriyotlar kimdir sözü bu gün hale netlik kazanmış değildir. Türk kökenli mi Rum ile Türklerin birleşimi mi netlik kazanmış değildir. Günümüzde eskisi kadar olmasa da hala Yunanca konuşanlarına rastlanılmaktadır. Göç zamanı mübadele ile gelenlerin içinde sadece Patriyotlar Yunanca konuşmuyordu. Serfiçe, Yanya, Girit gibi bölgelerden çıkmış olanlar arasında da hiç Türkçe bilmeyenler vardı. Osmanlının çöküş yıllarında Türkçe öğretim yapamayan okullar nedeniyle Türklerin bile bazı kesimlerinin konuşmakta zorluk çektikleri söyleniyor. Bulgaristan'ın yakın dönemde yaşadığı olaylar zamanında Türkçe konuşmak bile yasaklandığı yıllarda genç nesillerde Türkçe konuşmakta zorlanıldığını biliyoruz.

Benim şahsi olarak araştırdığım Trakya ve Balkanlar'da Bektaşi ve Bektaşi süreklerine bağlı 25 adet toplum hakkında net bilgiler buldum. 26 cı toplum olan Patriyotlar hakkında bulduklarımı da Sizlerle paylaşacağım.

Bektaşi, Bektaşi sürekleri, Bedreddin'iler listeleri.

	İnanç adı ve toplu adı	Devleti	Adet	Devleti	Adet	Devleti	Adet	Toplam
1.	Balım Sultanlı-Amucalar	Bulgaristan	42	Türkiye	94			136
2.	Balım Sultanlı-Bozlu	Yunanistan	138	Türkiye	205			342
3.	Balım Sultanlı-Eğribozlu	Yunanistan	1	Türkiye	4			5
4.	Balım Sultanlı-	Yunanistan	223	Türkiye	241			464

	Girit							
5.	Balım Sultanlı-Hamzabeyli	Makedonya	22	Türkiye	38			60
6.	Balım Sultanlı-Kanatlar	Makedonya	1	Türkiye	9			10
7.	Balım Sultanlı-Kayalar	Yunanistan	99	Türkiye	173			272
8.	Balım Sultanlı-Kayı	-		Türkiye	4			4
9.	Balım Sultanlı-Kocacıklar	Makedonya		Türkiye	15			15
10.	Balım Sultanlı-Lefterelilerl	Yunanistan	1	Türkiye	4			5
11.	Balım Sultanlı-Patriyotlar (Nasliç,Sefiçe,Grebene)	Yunanistan	81	Türkiye	112			193
12.	Balım Sultanlı-Perşembeliler	Bulgaristan		Türkiye				?
13.	Balım Sultanlı-Sadovalılar	Bulgaristan	18	Türkiye	13			31
14.	Balım Sultanlı-Sancaktar babalılar	Bulgaristan		Türkiye	3			3
15.	Balım Sultanlı-Sarıgöl	Yunanistan	11	Türkiye	6			17
16.	Balım Sultanlı-Sarıkeçe	Yunanistan	228 +20	Türkiye	355 +137			740
17.	Balım Sultanlı-Selviovalı	Bulgaristan	23	Türkiye	51			74
18.	Balım Sultanlı-Yunus Abdal	Bulgaristan	1	Türkiye	31			32
19.	Bedreddin'i Amuca	-		Türkiye	16			16
20.	Bedreddin'i-Torlak	Bulgaristan	5	Türkiye	16			21
21.	Kızıldeli	Bulgaristan	10	Türkiye	62	Yunanistan	52	124
22.	Kızıldeli-Ali Koç Babalı	Bulgaristan	7	Türkiye	46			53
23.	Kızıldeli-Çarşambalı	Bulgaristan	8	Türkiye	10	Romanya	3	21
24.	Musahipli sürek Bektaşileri	Bulgaristan	17	Türkiye	27			45
25.	Musahipsiz sürek Bektaşileri	Bulgaristan	23	Türkiye	48			71
26.	Nakşîler	Bulgaristan	19	Türkiye	20			39
	Toplam		998		1740		55	2793

Patriyotların çoğunluğunun Bektaşi olması nedeniyle kısaca Bektaşiliğe ait kısa tarifler vereceğiz.

Bektaşilik kısa bir tarifiyle Türk ulusunun töre ve inanışlarının İslamiyet'e uyarlanmasıdır. Bektaşilik Anadolu da Hacı Bektaşi Veli tarafından kurulmuş daha sonraları Balkanlara yayılmıştır. Hacı Bektaşi Velinin ilkelerine uyanlara **Bektaşi** denilmektedir. Bektaşilik kişisel olgudur, kişi ile başlar kişi ile biter. Kişi veya toplumlar doğuştan bir Bektaşiliği kabul etmemektedir. Yola giriş diye tabir edilen nasip töreni görmek şarttır. Bektaşi'nin oğlu kızı olması etken değildir.

Bektaşilik ne geriliktir ne de gericiliktir. Tam aksine, sınırsız ilericilik ve özgürlüktür. Bektaşilik Türk'ün Müslümanlığı yorumlama tarzı içinde şeklenmiş, bir toplumsal harekettir. Bu nedenle, onun mayasını ulusumuzun kültürü oluşturmuştur. Fakat o ırkçı değildir ve insanları; iyilik dayanışma karşılıklı sevgi ve saygı içinde yaşatmayı amaçlamış, hatta zaman da bu anlayışı uygulamıştır.(Noyan,2002:kapak yazısı)

Bu topluma bağlı çoğunluğun Bektaşi olduğu ve tespit ettiğimiz tekkeler etrafında yaşamları sürdüğüdür. Pekçok kişi geçmişte büyüklerinin adını verdiğimiz tekkelere devam ettiği şeklidedir. Günümüzde belli bir merkezde kendilerinden bir mürşit yetiştirip bu inanca devam edip etmediklerini bilmiyoruz. Yalnız ilk zamanlar yerleşim yerlerinde Bektaşilik var olanların devam ettiklerini sanıyoruz. Günümüzde toplumun tamamına yakın kişilerin eskiden büyüklerinin bu inancı benimsediğini bildiklerini söylemektedirler.

Mübadele öncesi ve sonrası hayvancılık ve çiftçilikle uğraştıkları daha sonra bazı mesleklere yöneldiklerini biliyoruz. Mübadele evveli giysilerinde erkekler potur pantolon kadınlar çarşaf giyermiş. Göç ile nerdeyse tamamı Sünnileşme yaşamıştır.

Günümüzde yeni neslin nerdeyse tamamı Rumca bilmemektedir. Evlilik genellikle mübadillerin birbirine komşu aileler arsında olmuş ancak akraba evliliği olmamıştır. Şu esnada artık çevre köy ve kasabalardan da mübadil olmayanlarla evlenilmektedir. Genellikle Trakyalı olması tercih edilmektedir.

Yeni geldikleri iskân oldukları yerlerde sorunları aşağıdaki kayıtlardan anlaşılmaktadır.

Türkiye'nin genelinde sayılarının ne kadar olduğunu kestirmek imkânı bulunmamakla birlikte Gürpınar'dan Marmara Ereğlisi'ne uzanan sahil boyunca ve kuzeyde Çatalca, Silivri köylerinde yaşayan kökeni Nasliç, Grebene köylerine dayanan insan sayısının yirmi binin üzerinde olduğunu söylemek çok afaki bir iddia olmaz.

(http://hulusiustun3.blogcu.com/patriyotlarin-oykusu/13837357.Erişim tarihi 2014

Anadolu'yu Yunanlıların işgali ve halka yaptıkları mezalimler nedeniyle yeni kurulan Türkiye Cumhuriyetinde Rumca konuşanların olmasının olumsuzlukları olması normaldi. Konuştukları dil yüzünden yeni yerlerinde karşılaştıklarını şu şekilde veriyorlar.

"Dil farkı olduğu için yerlilerle anlaşamadık; yerliler bize 'Yunanlılar geri geldi' diyorlardı.İlk yıllarda hemRumların eskiden oturdukları evlere yerleştirilmiş olmaları hem de Rumca konuşup Türkçeyi unutmuş olmaları sebebiyle, Bulgaristan'dan göç etmiş muhacirlerin ve Türkçe konuşan mübadillerin Patriyotlar'a "gâvur" dedikleri ve dışladıkları sürekli tekrar edilen bir hikâyedir. Kurtuluş Savaşı yıllarının gergin ortamı ve Anadolu'daki Yunan işgali, yerli halkın Rumlara karşı olumsuz bir tavır takınmasını da beraberinde getirmiştir. Mübadillerin bir kısmının Rumca konuşuyor olması, bazen yerleştikleri bölgedeki halkın Rumlarla ilgili olumsuz anılarının canlanmasına sebep olmuş ve lisandan yola çıkılarak yapılmış olan bu genelleme, mübadillerin uyum ve yaşam şartlarını güçleştirmiştir.
(Yücearda,2009:58)

Sadece Serfice yöresinde Osmanlı Devleti zamanında 34 adet toplumun yerleştiğine dair veriler liste halinde bildirimizde görülmektedir. Grebene ve Nasliç yöresine de bu toplumların dağılıp dağılmadığını bilemiyoruz.

Ayrıca Nasliç ve Gerebene yöresine de ayrıca Türk toplumlarının yerleşip yerleşmediğine dair elimizde verilerimiz yoktur. Cevdet Türkay'ın eserinde sadece Serfice yöresi vardır. Hallaçoğlu'nun eserinde bu yöreye ait verileri incelenememiştir.

Serfiçe yöresine yerleşmiş bulunan Türk Cemaatleri listesi.

1.	Aksaklı Cemaati	Makedonya/Manastır/Serfiçe
2.	Almanan,Alamanlı,Alaman Cemaati	Makedonya/Manastır/Serfiçe
3.	Bağçalı Halil Cemaat(Yağcılı)	Makedonya/Manastır/Serfiçe/Kayacık Pınarı
4.	Belikli Cemaati (Meliklü)	Makedonya/Manastır/Serfiçe/ Aya Nikola
5.	Çakırlar	Makedonya/Manastır/Serfiçe/Kayacık Pınarı
6.	Çobanlar Cemaati	Makedonya/Manastır/Serfiçe
7.	Deliler Cemaati	Makedonya/Manastır/Serfiçe/Ulıca(Oluğ Altı)
8.	Emirhanlu Yörük Cemaati	Makedonya/Manastır/Serfiçe/Kayacık Pınarı
9.	Evranoslu Cemaati	Makedonya/Manastır/Serfiçe
10.	Hacı Alil Cemaati	Makedonya/Manastır/Serfiçe

11.	Hacı Bakıler (Hacı Fakıler)	Makedonya/Manastır/Serfiçe
12.	Hacı Reyhan Cemaati	Makedonya/Manastır/Serfiçe
13.	Hacılar, Hacılar erkadı, Hacılar Kürdi,Hacılarlı	Makedonya/Manastır/Serfiçe/ Aya Nikola
14.	İslamlı ,Köşkerli	Makedonya/Manastır/Serfiçe
15.	Kara Fihad (Kara Mihmad)	Makedonya/Manastır/Serfiçe
16.	Karacalar, Karacalar, Karacalı Karacaali	Makedonya/Manastır/Serfiçe/Karacalar
17.	Karamanlu Cemaati	Makedonya/Manastır/Serfiçe
18.	Keçilü Cemaati	Makedonya/Manastır/Serfiçe/ Aya Nikola
19.	Kırcalar Cemaati	Makedonya/Manastır/Serfiçe/ Aya Nikola
20.	Köseler Cemaati	Makedonya/Manastır/Serfiçe
21.	Leşli(Leşni) Cemaati	Makedonya/Manastır/Serfiçe
22.	Menteşelü Cemaati	Makedonya/Manastır/Serfiçe/ Aya Nikola
23.	Okçu, Okçulu, Okçular, okçuoğulları, Okçuoğlu	Makedonya/Manastır/Serfiçe
24.	Paşahanlar Cemaati	Makedonya/Manastır/Serfiçe/ Aya Nikola
25.	Recepli	Makedonya/Manastır/Serfiçe
26.	Saltuklu Cemaati	Makedonya/Manastır/Serfiçe/ Aya Nikola
27.	Sarı Halil Cemaati	Makedonya/Manastır/Serfiçe
28.	Sarıhanlar, Sarıhanlı, Saruhanlı, Saruhanlı Kebir	Makedonya/Manastır/Serfiçe
29.	Sarucalar	Makedonya/Manastır/Serfiçe
30.	Topcılar Yörük Cemaati	Makedonya/Manastır/Serfiçe/Kayacık Pınarı
31.	Tur Bali Yörük Cemaati	Makedonya/Manastır/Serfiçe/Kayacık Pınarı
32.	Umurlar, Umurlu, Umur Obası,	Makedonya/Manastır/Serfiçe
33.	Yoncalar Cemaati	Makedonya/Manastır/Serfiçe
34.	Yosunlu(Yunuslu) Cemaati	Makedonya/Manastır/Serfiçe/ Aya Nikola

Bir zamanlar dedelerinin nenelerinin biz orada iken şu tekkeye giderdik dediklerini söyleyen bu toplumun tamamı günümüzde Sünnileşmiştir. Yalnız Patriyotlar'ın neredeyse tamamına yakını eskiden Bektaşi inancına devam ettiklerini saklamıyorlar. Günümüzde Sünnileşen topların pek çoğu çeşitli nedenlerle saklamaları aksine pek çoğu bunu çok rahat söylemektedirler. Toplumların beraber yaşadıkları coğrafya da din, inanç ve dil nedeniyle dışlanma yaşamıştır. Bu kaçınılmaz bir süreç olmuş ve hala da devam etmektedir.

Yunanca konuşmalarının dışlanmaya ve Bektaşiliğe devam etmelerinde ne kadar etken olduğunu bilemiyoruz.

Bunda Osmanlı devletinin güçsüz olduğu son yüz yılın içinde Türklerin bulunduğu yerlerde Türk okullarının açık olmamasından

dolayıdır. Halen Türklerin yoğun olduğu ülkelerde Türkçe okulların olmadığı ve anadillerinde okuyup yazmadığını günümüz Milletvekillerine duyurulmalıdır. Türkiye'de pek çok dilde Halkların istemediği halde yayın yapıldığı halde 2008 yılında araştırmak için gittim Batı Trakya'da halen Türkçe yayın yapan radyolar ve Tvleri yoktu.

Serfice, Sancağınabağlı bir kazamerkeziydi. Nasliç ya da Naseliça bir bölgeadıdır. Günümüzde Osmanlı döneminden bir saatkulesi ve restore edilerek devlet dairesi olarak kullanılan bir cami ayakta kalmıştır. Nasliç mübadillerinin anadilleri Rumcadır. Nasliç mübadillerinin birbirlerine "hemşerim" anlamında "patriyot" diye hitap etmelerinden yörede kendilerine "patriyot" denilmiştir. Nasliç'ten gelen mübadiller Çatalca, B.Çekmece ve Silivri çevresine iskânedilmiştir. Günümüzde Nasliç (Neapoli) BatıMakedonya Bölgesi, Kozaniiline bağlı bir kasabadır. (www.lozanmubadilleri.org.tr.2014)

30 Ocak 1923 tarihli Türk ve Rum Nüfus Değişimine İlişkin Sözleşme ve Protokol'ün hükümlerine göre; Türk topraklarında yerleşmiş Rum Ortodoks dininden Türk uyrukları ile Yunan topraklarında yerleşmiş Müslüman dininden Yunan uyruklarının, 1 Mayıs 1923 tarihinden başlayarak zorunlu mübadelesi gerçekleştirilecekti. Bu kimselerden hiçbiri, Türk Hükümeti'nin izni olmadıkça Türkiye'ye ve Yunan hükümetinin izni olmadıkça, Yunanistan'a dönerek, oraya yerleşemeyecekti. Mübadele, İstanbul'da oturan Ortodoksları ve Batı Trakya'da oturan Müslümanları kapsamayacaktı.(Budak, 2010:137)

Lozan müzakereleri sonunda Türk ve Yunan esirleriyle birlikte ele alınıp ahali mübadelesi 30 Ocak 1923 te imzalanan mukavele ile karara bağlanmıştır. Türk ve Rum ahali mübadelesine dair mukavele ile birlikte ayrı olarak bir Protokol affı umumiyeye müteallikbeyanname protokol ve emlakı İslamiye müteallik beyanname imzalanmıştır. Ahali mübadelesi 19 maddeden oluşmaktaydı. Mukaveleye göre mübadele 1 Mayıs 1923'te başlayacaktı. Ancak belirlenen tarihte iadeye başlanamamıştır. Yunanistan'ın zaman zaman esirler ve ahali konusunda çıkardığı problemler gecikme sebeplerinden biridir. Nitekim esir iadesine Mart 1923 sonlarındabaşlanmış ve ağustos 1923 te sona ermiştir.(Çanlı,1994:57,58)

Seyri Sefaine ait vapurlardan Gülcemal Akdeniz, Reşit Paşa, Kızılırmak,Şam, Giresun, Ümit, Gülnihal,Bahr-i Cedid, Altay, Gelibolu, Bandırma, İnebolu, Nimet,Sakarya,Salif, teşvikeye ve Trabzon isimli vapurlar ile taşıma yapılmıştır.(Karataş,2004:107)

Yunanistan'dan mübadele bizim konumuzun da bir parçasıdır. Çünkü eski Karamanoğlu Devleti mensupları Yunanistan a sürüldüğünden 1466 tarihinden 1924 göçüne kadar kimlik ve inançlarını koruyanlar olmuştur.Türkiye Yunanistan arasında 30 Ocak 1923 tarihinde imzalanan ve adına " Büyük Mübadele" yâda "nüfuz değişimi " ,yâda "Türk Yunan nüfuz mübadele sözleşmesi ve protokolü " denilen anlaşmadır. Bu antlaşmaya göre, Türkiye'de İstanbul dışında kalan Rumlar, Yunanistan'da Batı Trakya dışında kalan Türkler karşılıklı olarak ve zorunlu olarak değişime tabii tutulmuşlardır. İşte mübadelenin yapılmasında uyulan kurallar bu Antlaşma ile belirlenmiştir. Bu antlaşmayı zorunlu kılan şartlara çok kısa göz atacak olursak,

1.ci Dünya savaşı öncesi ve sonrasında ortaya çıkan birçok ulus devletin, kendine mal etmeye çalıştığı topraklarımızda yaşayan Müslüman Türkleri hedefteki düşman ilan ettiğini ve onları oralardan koparmak için çetecilik başta olmak üzere birçok zulümler yaptığını görürüz. Keza aynı şekilde Anadolu ve Doğu Trakya'da da yıllar hatta asırlar boyu himaye ettiğimiz ve her türlü din, inanış, mezhep ve anlayışlarına müsamahalı davrandığımız unsurların, işgalcilerle iş birliği içinde oldukları gerçeğini görürüz. Özellikle mübadelede bu iş birliği ve ihanetin, Kurtuluş Savaşımızın kazanılmasıyla ortaya çıkan korku ve endişenin etkili olduğu gerçektir. Bu endişe çok kısa zamanda bir milyonun üzerinde insan İstanbul ve liman ketlerimize oradan da Yunanistan'a geçmiştir. Hal böyle olunca Yunanistan'da ortaya çıkan nüfuz patlaması Türkiye'de ortaya çıkan nüfuz boşluğu böyle bir mübadeleyi zorunlu kılmıştır.

Nihayet yolculuk başlamıştır. Yunanistan'dan taşınma Vapurlarla yapılmıştır. Vapurlar Türk Vapurlar birliği ve Seyr-i Sefain idaresine ait vapurlardır. Taşınmaya hazırlık Kasım 1923 te başlamış ve ilk kafile İzmir'e 3 Aralık 1923 te başlamıştır. Gül cemal, Akdeniz, Reşit Paşa, Kızılırmak, Şam, Giresun, Ümit, Gülnihal, Vapurlarıyla Selanik'ten Tekirdağ'ına; Kalikatratya'dan İstanbul, Mudanya, ya, Kavala'dan, İstanbul, Zonguldak, Sinop, Samsun, Ordu, Giresun, İzmit, Tekirdağ, Gelibolu, Bandırma ve Burhaniye'ye, Girit ve Kandiye'den Mersin, Silifke, Marmaris, Bodrum, Gökabat, Göllük Ayvalık, Çanakkale ve Erdek'e giden ve yine oralarda günlerce limanlarda bekleyen insanların öyküsüdür. Bu taşınmanın kayıp tablosunda bir kısmı gemide bir kısmı limanlarda olmak üzere 3819 kişinin öldüğü yazılıdır. Bu rakam resmi rakamdır. Gerçek ölüm sayısının daha fazla olduğu bilinmektedir. Mübadele ile, Edirne, İstanbul, Balıkesir, Bursa, Kırklareli, Samsun, Kocaeli, Niğde, ve Manisa'da Göreceli daha yoğun olmak üzere Türkiye'nin pek çok kentine yerleştirilmiştir. Devlet

İstatistik Enstitüsü ‘nün verdiği ama diğer kaynaklarda kimi bilgilerle karşılaştırıldığında kesinlikle kuşkulu bakmak gereği ortaya çıkan rakamlara göre Türkiye’ye mübadele yoluyla gelen göçmenlerin 40041 Edirne’ye 33138 i Balıkesir’e 32075 i Bursa’ya 22237 i Tekirdağ’a 32773 ü İstanbul’a 31867 i İzmir’e 19920 i Kırklareli’ne 16277 si Samsun’a, 15530 u Kocaeli’ne 15668 i Niğde’ye 11872 i Manisa’ya yerleştirilmiştir. Toplam mübadil sayısı Devlet İstatistik Enstitüsüne göre 456720 dir. Başka kaynaklar ise bu sayının 499239 olduğu şeklindedir. Türkiye nüfuzunun 10 milyon civarında olduğu dikkate alınırsa gelenlerin ciddi bir sayı olduğu daha iyi anlaşılır. Yeni yerleşimde özellikle mal edinimde hakkaniyet ölçülerine uyulmadığı bir gerçektir. (Hatipler,2002:53,54)

Mübadele ile ilgili arşiv kaynaklarımızdaki belgeler

Tarih: 13/2/1923 Sayı: 2273 Dosya: 97-27 Fon Kodu: 30..18.1a.1 Yer No: 6.50..14. Balkan Savaşı'ndan dolayı göç eden muhacirlere yapılacak yardımla ilgili 8.9.1332 tarihli Geçici Kanun'un değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı.

Tarih: 4/11/1923 Sayı: 9 Dosya: Fon Kodu: 30..18.1.1 Yer No: 8.39..9.

Mübadele-i Ahali Sözleşmesi gereğince Yunanistan'dan gelecek muhacirler hariç, diğerlerinin göçünün önlenmesi hususunun Hariciye Vekâleti’ne tebliği.

Tarih: 7/11/1923 Sayı: 11 Dosya: 204-4 Fon Kodu: 30..18.1.1 Yer No: 8.39..11.

Yunanistan'dan gelecek muhacirleri taşıyan vapurların sağlık vergisinden muaf tutulması.

Tarih: 11/11/1923 Sayı: 14 Dosya: Fon Kodu: 30..18.1.1 Yer No: 8.39..14.

Mübadeleye tabi olup Yunanistan'dan gelen muhacirlerin yerleştirilmesi için harap binaların onarılması, mevcut binaların satılmaması, muhtaç olanlardan kira alınmaması.

(www.devletarsivleri.gov.tr./katolog/osmani/arsiv. Erişim tarihi 2005)

Türkiye Cumhuriyeti Devlet arşiv verilerine göre 1924 -1928 yılları arasında Nasliç yöresinden Mübadele ile 2692 kişi resmi olarak talepname yapılmıştır.

Bu 2692 kişi Nasliç yöresinden 26 adet yerleşim yerinden Türkiye Cumhuriyetinde 56 adet yerde iskân olunmuşlardır. 56 adet yerleşim 24 ili ve ilçelerine yapılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet arşiv verilerine göre 1924 -1929 yılları arasındaSerfiçe yöresinden mübadele ile 1238 kişi resmi olarak talepname yapışmıştır.

Bu 1238 kişi Serfiçe yöresinde 24 adet yerleşim yerinden 70 adet yerde iskân olunmuşlardır. 70 adet yerleşim 30 ili ve ilçelerine yapılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet arşiv verilerine göre 1924 yılı içinde Grebene yöresinden mübadele ile 1857 kişi resmi olarak talepname yapışmıştır.

Bu 1857 kişi Grebene yöresinde 29 adet yerleşim yerinden 30 adet yerde iskân olunmuşlardır. 30 adet yerleşim 13 il ve ilçelerine yapılmıştır. Talepnamelerin çoğunda Türkiye Cumhuriyetinde yerleşim yerleri yazılmadığını gördük.

Tarih: 02/N /1287 (Hicrî) Dosya No:1312 Gömlek No:61 Fon Kodu: DH. MKT.

Derviş Salih Efendi'nin Nasliç Kazasındaki türbedarlık görevine yapıldığı iddia olunan müdahalenin meni.

PATRİYOTLARIN BÖLGELERİNDE BULUNAN TEKKELER.

1.	Muhtar Paşa Zaviyesi. (Bektaşi)	Epir/Yanya/Grebene/Bağazice	Yunanistan
2.	Ali Baba (Bektaşi)	Nasliç/Dirotla	Yunanistan
3.	Bektaşi Ali Dede Zaviyesi. (Bektaşi)	Nasliç/Veratin	Yunanistan
4.	Derviş Ali tekkesi (Bektaşi)	Nasliç/Irazmeşte	Yunanistan
5.	Dislop(Dislab) dergâhı (Odra Tekkesi Bektaşi)	Nasliç/Dislab	Yunanistan
6.	Emini baba tekkesi (Bektaşi)	Nasliç/Varya	Yunanistan
7.	VratinKöyüBektaşitekkesi	Nasliç/İnce Karasu/Vratin	Yunanistan
8.	VudurinaTekkesi(Bektaşi)	Nasliç	Yunanistan
9.	Alemşah Çelebi tekkesi(Bektaşi)	Serfiçe	Yunanistan
10.	Halveti tekkesi	Serfiçe	Yunanistan
11.	Şeyh Memi Zaviyesi (Bektaşi)	Serfiçe	Yunanistan
12.	Şeyh Muhyi Zaviyesi(Bektaşi)	Serfiçe	Yunanistan

Bektaşi Ali Dede Zaviyesi Nasliç/Veratin

Tarih: 25/Za/1225 (Hicrî) Dosya No:125 Gömlek No:6240 Fon Kodu: C..EV..

Nasliç kazasına tabi Veratin köyünde kâin Bektaşi Ali Dede Zaviyesi Vakfı zaviyedar cihetine dair

(www.devletarsivleri.gov.tr./katolog/osmani/arsiv.erişimtarihi2006)

Derviş Ali Tekkesi Nasliç. Nasliç kazasındaki Belazmeşte Köyünde bulunan Derviş Ali Tekkesi yıkıldıktan sonra, bunun enkazıyla aynı kazada ve harap halde bulunan Hüseyin Çavuş Camii'nin tamiri sağlanmış, ayrıca bu tekkeye ait bağ ve tarlalar da adı geçen caminin imamının geçimini sağlamak üzere bırakılmıştır. BOA; MAD,9772,s108,h,3.(Ayar,1998:76)

Dislop(Dislab) Dergâhı. Nasliç. Nasliç mübadillerinin sitelerinde Odra tepesinde bir Bektaşi tekkesinden bahsedilmektedir.

İnce Karasu'yun kenarında Vratin Köyü'nde büyük bir Bektaşi Tekkesi, keza Dislab'ın Kuzeyinde ve dağın tepesinde Odra isminde bir Bektaşi delgahu (dergahı) mevcut olup bir çok varidata maliktir (geliri bulunmaktadır) ve yirmi kadar Derviş bulunmaktadır.(www.lozanmubadilleri.com/mubadil-kulturu)

Tarih: 27/Ş /1322 (Hicrî) Dosya No:52 Gömlek No:5122 Fon Kodu: TFR.I..MN..

Nasliç kazasıyla Horpeşte nahiyesi hududundaki Dislob dergâhından iki dervişin Kesriye'nin Ezrec köyüne giderken Bulgar eşkıyasının tecavüzüne uğradıkları hakkında Manastır Valiliği'nin yazısı.

(www.devletarsivleri.gov.tr./katolog/osmani/arsiv.erişimtarihi2006)

Emini Baba Tekkesi.Nasliç/ Nasliç Kasasındaki Belzim Karyesi Camii aynında bulunan hocaların giderleri, ilgadan önceki dönemde, yine aynı kazadaki Verdin Karyesinde bulunan Emini Baba adlı Bektaşi tekkesi vakfından karşılanmaktaydı. İlgadan sonra da bu müessesenin faaliyetine önceden olduğu gibi devam etmesi uygun görülmüş ve zigredilen tekkenin Belazmeşte Karyesinde bulunan 5 adet dükkanın geliri de yine bu hocalara bırakılmıştır.(Ayar,1998:72)

Ahmet Efendi Zaviyesi. Selanik/Serfice

Tarih: 12/Ca/1147 (Hicrî) Dosya No:193 Gömlek No:9647 Fon Kodu: C..EV..

Serfiçe'de vaiz Ahmed Efendi'nin bina eylediği zaviyenin şeyhlerine vakfolunan değirmene yapılan müdahalenin men'i.(www.devletarsivleri.gov.tr./katolog/osmani/arsiv.Erişim tarihi 2007)

Şeyh Muhyizaviyesi.Selanik/Serfiçe

Tarih: 29/Za/1228 (Hicrî) Dosya No:372 Gömlek No:18871 Fon Kodu: C..EV..

Serfiçe kazasında Hasanlı karyesinde vaki Şeyh Muhyi Zaviyesi Vakfı tevliyet ve zaviyedarlığının tevcihi. g.tt(www.devletarsivleri.gov.tr./katolog/osmani/arsiv.erişimtarihi2014)

Muhtar Paşa Zaviyesi. Epir Yanya/Grebene/Bağazice

Tarih: 05/Za/1265 (Hicrî) Dosya No: 226 Gömlek No: 16/4 Fon Kodu: A.}MKT.

Yanya'nın Girebene kazası Bagaziçe karyesindeki zaviyenin şeyhi Hüseyin Efendi vefat ettiğinden yerine Hafız Selim'in tayini ile merhumun beratı bulunmadığı hakkında Girebene Kazası Meclisi'nin mazbatası.

Tarih: 03/L /1265 (Hicrî)Dosya No: 219 Gömlek No: 85 Fon Kodu: A.}MKT.

Yanya'nın Grebene kazasının Bağaziçe köyündeki zaviyenin meşihat cihetine dair Evkaf Nazırı'nın tahriratına göre icabının icrası.

Tarih: 12/Ra/1266 (Hicrî) Dosya No: 2 Gömlek No: 90 Fon Kodu: A.}MKT. NZD.

Bogavince köyündeki Zaviye Meşihatı'nın Yanyalı Hafız Selim Efendi'ye verilmesi hususunda tezkire ve Evkaf Nazırı Şefik'in ilgili derkenarı

Tarih: 18/M /1266 (Hicrî) Dosya No: 56 Gömlek No: 68 Fon Kodu: A.}DVN.

Yanya sancağı Grebene kazası Begzinçe köyündeki Hüseyin Efendi'nin vefatıyla, meşihatı mahlûl kalan Muhtar Paşa Zaviyesi'ne ait kayıtlar.(www.devletarsivleri.gov.tr./katolog/osmani/arsiv.erişimtarihi2006

Düğünler

Düğünlerde çalgıları kendileri icra etmedikleri ve bu işi kendileri gibi Yunanistan'dan göç etmiş Çingene vatandaşlarımıza bırakmışlardır.

Hala Trakya da düğünlerde çalgısal müzik yapanların tamamına yakını mübadele ile gelen Çingene vatandaşlarımızdır.

Çalgısal müzik repertuarı yöredeki Çingene topluluğu tarafından icra edilmekte, eğer bölgede bu yeterlilikte bir müzik grubu yoksa daha uzak yerlerden, düğün gibi eğlencelerde bulunmak üzere çağırılmaktadır.(Yücearda,2009:75)

1950'li yıllar öncesinde Patriyot düğünlerine, mübadil bile olsa, diğer topluluklardan kişilerin alınmadığı, bu yüzden de çeşitli söylentilerin çıktığı belirtilmiştir. Bu tutumun oluşmasında, daha önce de belirttiğimiz Patriyotlarla diğer mübâdil gruplar arasındaki hafif gerilimin payı vardır. Patriyot kökenli bir kaynak kişi çıkan bu söylentilere örnek olarak, diğerlerine göre Patriyot düğününün "gâvur düğünü" gibi yapıldığı yolunda iddialar olduğunu belirtmiştir. (Yücearda,2009:68)

Düğünlerinde söyledikleri tespit edilen 20 adet türkü ve oyun havası elimizdeki tezde verilmektedir.

AndramuHaydidem, Antra Mu Haydi De, Den MuroManamu,Ksini Ti Menu, Miliçam, MilitzamuRomeni,NaftutuBalkonakim, Nambelum, Narto Tu Balkonki, Su İse Makriyamu, Perasayna,Perasayna, Rambratka, Samiyotissa, Samyotisa, Si Mira,Sinitimen, Şukulenku Putin İpnu, Şukulenku, Teseraki, TesirakiPendi, Tu Mavru Tu Mandili, Tu Mavru, Tu Pişkeş, Tu Pişkeş, Tutambeli, ZemburomAnam'dur.

Miliçam, *Narto Tu Bakonaki*, *Perasayna*, *Samiyotissa, Şukulenku Putin İpnu,TuMavru Tu Mandili*isimli ezgilerin hepsi oyun havasıdır. Özellikle eğlenmek için toplanılan ortamlarda sıkça çalınan ünlü Patriyot oyun havalarıdır ve bir kısmının kendine özgü dansı da mevcuttur. Bunların yanında Patriyot kaynak kişiler tarafından "oturarak söylenen", "oynatmayan" ya da "ağır" ifadeleriyle nitelendirilen ezgiler de mevcuttur. *Ksini Ti Menu, Tutambeli, ve O Su İse Makriyamu*adlı ezgiler bu düşük tempolu örneklerdendir. Nota örneklerinde yer verdiğimiz bir başka ezgi olan *TesirakiPendi,* ise mani olarak da söylenebilmektedir. Aslında Patriyot müziklerinde kullanılan edebî türler mani, koşma, varsağı gibi isimlerle anılmamakla beraber halkın kullandığı bazı terimler de yok değildir. *Mani* de bunlardan birisi olarak karşımıza çıkmaktadır. Türk Halk Edebiyatı'nın temel

türlerinden birine işaret eden *mani* terimi ile burada kullanılan*mani*terimi arasında hiçbir bağlantı ve ortak yön bulunmamaktadır. Bu terimin sonradan öğrenilmiş olmaihtimali yüksektir. (Yücearda,2009:89)

"Tatlı İsteme" Patriyotların müzikle iç içe geçmiş bir başka âdetidir. Kına gecesinde, evlenecek çiftten erkeğin ailesi hep beraber kız tarafının evine gider ve tatlı ister. "Tu Pişkeş" adlı ezgi hep beraber söylenerek bu adet yerine getirilir. O kadar ki Rumca sözler de tamamen bu hediye ve tatlı alış-verişini anlatır niteliktedir. Tu Pişkeş gibi, belirli bir ortama ve duruma özel söylenen başka ezgiler de vardır. Örneğin düğün sabahı damat tıraşı yapılırken, "Rambratka" adlı ezgi çevredeki topluluk tarafından söylenir ve buna "damat şarkısı" denmektedir. Hüzünlü sözler içeren "TallasaVaryaVarya" adlı ezgi de "MilumuKokino" adlı ezgi de kına gecesinde kadınlar tarafından toplu olarak söylenmektedir. Bu sayılanların yanında Patriyotlar tarafından "gelin uğurlama", "oyun havası", "ağır hava" gibi adlarla ifade edilen, çeşitli durumlara özgü ezgi biçimleri yaptığımız derlemelerde kaydedilmiştir. Görüldüğü gibi müzik, Patriyotların sosyal yaşamının merkezinde, çok önemli ve büyük bir role sahiptir. Hatta bazı kültürel etkinlikler, ancak kendine özgü müziğiyle beraber tam manasıyla yerine getirilmiş olmaktadır. Dolayısıyla müzik, geleneklerin yaşatılması, grup içi ilişkilerin sürdürülmesi, yapılan bir etkinliğe Patriyot özelliğinin kazandırılması gibi işlevleri yerine getiren bir semboller bütünüdür. (Yücearda,2009:69,70)

Patriyotlardan derlenmiş oyun havaları.

(Rumcası)
Antra mu haydi de andra mu telupandra
Atistakrivya sitin kirostistakrivya
Stistakrivya sitin kirostistakrivya

Pers an bi haydi de persanbi haydi de miyaineka
Putro in pendi ke deka
Ki tin bro ki tin brotinvradya ke tin brotinvradya
Pruvatina metin arna
Kitin de kitin reftirivradya kitin deftirinvradya
Maspiranpendieksarna
Andra mu haydi de andra mu telufistani
Andramutelufistaniyiranugaytani
Andra mu haydi de andra mu telukapelu
Andra mu telukapelupersanbiersan
Bienakşilu

(Türkçesi)
Pahalılık var, pahalılık var.
Pahalılık zamanı evlenmek istedim.
Aldım da aldım da bir karı aldım da
Her gün beş kazandım
on yedi
Birinci geceden, birinci geceden
Koyunlarımı kuzularıyla satıp yedi
Birinci geceden birinci geceden
Koyunlarımı kuzularıyla satıp yedi.
İkinci geceden, ikinci geceden
Beş altı kuzumu da sattılar
Kocacığım kocacığım şalvar istiyorum
Sen şalvar isteme de olduğun gibi gez
Kocacığım kocacığım ben eşarp isterim
Ben de sana sağlam bir odun aldım.(Yücearda,2009:90,91)

Den BuroManamu(Rumcası)
Den buromanamu den buro
Sirtifertu tu yatro
Tu yatro ki ti yatro
Haydi re pidimnapamistuhuraf
Haydi re pidimnasipandrepsu mi
Hoppala manam hoppala

(Türkçesi)
Hastayım annem hastayım
Gidin doktor getirin

Doktorum doktorum
Haydi kalk evladım tarlaya gidelim
Hastayım annem hastayım
Haydi kalk evladım seni evlendirelim
Hoppala annem hoppala

Ksini Ti Menu(Rumcası)
Ksini ti menu skini ti menu
Ksini ti menu skini ti menupuli
Kay para punimenu ah pidaki mu
Niksinifyaniksinifya
Niksinifyaniksivasana ki igotingamu
Ah pidakimu ke igotingamu ah pidakimu
Ti nasisti ti nasisti ti nasistiluksinimu
Ti nasipruvudiksimu ah pidakimu
Ti nasipruvu diksimi ah pidakimu
Sistelnu ki sistelnu
Sistelnu ki sistelnu tu dakrimu
Sena hrisomandili ah pidakimu
Sena hrisomandili ah pidakimu
Sistelnu ki sistelnu
Sistelnumilu sepeti
Kidonimarangazi ah pidakimu
Kidonimarangazi ah pidakimu

(Türkçesi)
Gurbetteki gurbetteki, Çok sevilen çok sevilen
Güzel yavrum güzel çocuğum
Karanlıkları karanlıkları ve kötülükleri
Hepsini ben yok edeceğim
Güzel evladım, güzel çocuğum
Ne göndereyim, ne göndereyim?
Ne göndereyim uzaklarda olan çocuğum
Sana güzellikler göndereyim
Gönderiyorum, gönderiyorum
Gönderiyorum gözyaşımı sana değerli bir eşarp ile
Gönderiyorum, gönderiyorum
Gönderiyorum bir elma sepeti
Ayva sarartıyorum ah canım
Ayva sarartıyorum ah canım (Yücearda,2009:92,93)

Miliçam(Rumcası)
Mili maremiliçampuistanstugrema
Stamilafurtumenimiliçamgrameni
Sandumoresandufonazisutugrema
Yelatiparakatumiliçamgrameni
(Türkçesi)
Arım arım, canım arım
Arım arım, canım arım neredeydin?
Arım arım canım arım alnıma yazılı arım
Elma bahçesinden yüklü alnıma yazılı arım.

Narto Tu Balkonaki
(Rumcası)
Narto tu balkonaki kalem narto tu balkonaki
Nanapsinakayistavrulamu aman
Nanapsinakayi
Nagrimistina pesi kalem, nagrimistina pesi
Mazi mitin gira hay stavrulamu aman
Mazi mitin gira

(Türkçesi)
Geleyim balkonuna güzelim, geleyim balkonuna
Yansın tutuşsun stavrulam
Düşsün yıkılsın güzelim, düşsün yıkılsın
Ailenle birlikte yansın yıkılsın

O Su İse Makriyamu(Rumcası)
O su ise makriyamu
Ta si emaikardiyamu, ikardiyamu
Ta petanu ine kırimastundi ki mangali
Yirnapaliyirnayirnayirna
Taip yana ine marka stundi ki mangali
Yirnapaliyirna, yirnayina

(Türkçesi)
Ne kadar uzaklarda olursan ol
Seni kalbim hep anacak
Öleceğim öleceğim çok yazıktır
Geri dön geri dön yine bana dön

Öleceğim öleceğim çok yazıktır
Geri dön geri dön yine bana dön
(Yücearda,2009:93,94)

Perasayna(Rumcası)
Perasarerasaynakalokeri
Perasaynanavrekalokeri
Kai den mi estileskanin haberi
Ti haber, ti haberi na si stilo
Ti haberi navrena si stilo
Tora epiasakinuryum filo
San dune, sandunepyasas tu filo
San dun epyases kalem to filo
Ksenos ine pali ton afino

(Türkçesi)
Bir yaz geçti, bir yaz geçti
Bir yaz geçti bre bir yaz geçti
Hiç haber göndermedin
Ne haberi göndereyim
Bre ne haberi göndereyim
Kendine yeni bir dost buldum
Kendine yeni bir dost bulduysan
Kendine yeni bir dost bulduysan
Eldir dersin, onu da terk edersin

Samiyotissa(Rumcası)
SamyotissaSamyotissa, potetha pas stiSamo?
Roda thariksostoyaloSamyotissa
Triandafilastonamo
Ke me ti varka put ha pas, hrisapanyathavalo
Malametenya ta kupyaSamyotissa
Ya narthona se paro
Samyotissa me triselyes ke me a mavramatya
Mu kanes tin kardula mu Samyotissa
Saranda diokomatyo

(Türkçesi)
Sisamlı kız, Sisamlı kız, ne zaman Sisam’a gidiyorsun?
Denize nar taneleri dökeceğim Sisamlı

Kumsala gül yaprakları dökeceğim
Kayıkla nereye böyle, altından yelkenler takacağım
Küreklerimi altından yapıp
Gelip seni alacağım
Üç benli Sisamlı kız, kara gözlü kız
Yüreğimi parçaladın
Kırk iki parçaya ayırdın(Yücearda,2009:95,96)

Si Mira(Rumcası)
Si mira nasipo o manam, si mira nasi mera
Si mira ki peminaziti, nados mitin mirdika
Ol idonartiti ke ol namazuhti ti
Namirtun isken ki masun tamala
Ol idonarti ti ki ol namazuhti ti
Nami mi parun ta maka ki namikamun maya

(Türkçesi)
Bugünü söyleyeyim anam bugünü
Bugünü yaşayasın anam bügünü
Vereceksin güzel kızını
Hepiniz buraya gelesiniz hepiniz buraya toplanasınız
Yabancılar gelip de saçımı almasın
Hepiniz buraya gelesiniz, hepiniz buraya toplanasınız
Bana nazar değmesin

Şukulenku Putin İpnu(Rumcası)
Şukulenkuputinipnu
Şukulenkuputinipnu
İrtan ta adirfakas yalla lillalillaylom
İrtan ta adirfakas
Hem san irtankalusirtan
Hem san irtankalusirtan
Valtitapsuminafan yalla lillaylom
Valtitapsumi

(Türkçesi)
Kalk lenku kalk
Kalk lenku kalk kardeşlerin geldi
Yalla lillalillaylom
Kardeşlerin geldi

Geldilerse hoş geldiler
Geldilerse hoş geldiler verin yemek yesinler
Yalla lillalillaylom
Verin yemek yesinler(Yücearda,2009:96,97)

TesirakiPendi
(Rumcası)
Tesirakipendienundaina
İrsatikupulaaypkatustu ki duna
Mazini kidonatetyakidonaeduninkimena
Enapupidiyaeduninkimenapupidya
DunirançidunirançiPusti karaman

(Türkçesi)
Dört ile beş oluyor dokuz
Geldim güzelim geldim ayva ağacının altına
Topladım ayvaları topladım ayvaları
Verdim bir bahçıvana
Dunirançidunirançi karamana kadar

Tu Mavru Tu Mandili(Rumcası)
Tu mavru tu mandili
Tu mavru tu mandilipudenistamala
O pudenistamala
Mi hambilatu mihambila
Tu denismuzulenitambiriya
O mu zulenitambiriya
Mi zurlenis ki menanamizurlanis ki mena
Kaftonun fukara o kaftonun fukara
Pendiparadisehu, pendiparadisehu
Tristesirishrusto o tristesirishrustı

(Türkçesi)
Siyah mendilin
Siyah mendilin saçına bağladığın
Siyah mendilin o saçına bağladığın siyah mendilin
Çapraz olarak bağladığın siyah mendilin
Deli edersin görenleri, beni de deli edersin
Giydiğin bu elbisenle bu garibi deli edersin
Beş kuruşum var, beş kuruşum var

Birini de ayırcağım birini de ayıracağım
Rakı içmek için **Tu Pişkeş**(Rumcası)

NakuskinakusMükerrem Efendi
Tu pişkeşhalevu mi, natuskalurisumi
Hem nazisunnakrupeksunhilahronayenun
Yatuyatu tu pişkeş, tu pişkeşhalevumi
Natuskalirisumi, hem nazisunkrupeksun
Hilahronenayenun

(Türkçe)
Duy sesimi Mükerrem Efendi
Kutlamak için hediyeni istiyoruz
Sağ olsunlar var olsunlar, yüzyıl mutlu olsunlar
İşte hediye, işte hediye benim size hediyem
Kutluyoruz kutluyoruz
Sağ olsunlar var olsunlar yüz yıl mutlu olsunlar

Tutambeli(Rumcası)
Haydi de tutambeli, haydi de nasipazarepsumatitalasa
Si horipsa si angalasa
Kamistafilamorekokina, kamistafilamorekokina
Krasi tu farmakipalihitiya ke tu krasi tu paliyerumi

(Türkçesi)
Haydi de bağlarım haydi
Haydi de seni pazarlayacağım deniz kenarında
Seninle oynayıp seninle kucaklaşacağım
Kırmızı güller üzümler yaparsın
Şarabı da zehir olsa içerim (Yücearda,2009:98,99,100)

Serfiçe'den gelip Türkiye Cumhuriyeti'ne yerleşim yerleri.

1.	Adana
2.	Adana/Ceyhan
3.	Adapazarı
4.	Amasya/Gümüşhacıköy
5.	Ankara
6.	Ankara/Aşağı İncirlik
7.	Ankara/Keskin

8.	Ankara/Zir
9.	Antalya
10.	Aydın/Nazilli
11.	Aydın/Söke
12.	Balıkesir/Ayvalık
13.	Balıkesir/Gönen
14.	Bilecik/Beyşehir
15.	Burdur
16.	Bursa
17.	Bursa/Karacabey
18.	Bursa/Mudanya
19.	Bursa/Umurbey
20.	Çanakkale/Ezine
21.	Denizli
22.	Eskişehir
23.	Gaziantep
24.	Giresun/Şebinkarahisar
25.	Ilgın
26.	İstanbul
27.	İstanbul/Bakırköy
28.	İstanbul/Beşiktaş
29.	İstanbul/Büyükada
30.	İstanbul/Büyükçekmece/Celaliye
31.	İstanbul/Cerrahpaşa
32.	İstanbul/Çatalca
33.	İstanbul/Eyüp
34.	İstanbul/Fatih
35.	İstanbul/Gedikpaşa
36.	İstanbul/Kadıköy
37.	İstanbul/Kartal
38.	İstanbul/Kumkapı
39.	İstanbul/Sultanahmet
40.	İstanbul/Şehremeni
41.	İstanbul/Üsküdar
42.	İzmir
43.	İzmir /Karşıyaka
44.	İzmir/Alsancak
45.	İzmir/Bayındır
46.	İzmir/Bergama

47.	İzmir/Buca
48.	İzmir/Foça
49.	İzmir/Karşıyaka
50.	İzmir/Menemen
51.	İzmir/Ödemiş
52.	İzmir/Seferihisar
53.	İzmir/Urla
54.	Kastomonu/Abana
55.	Kayseri/Bünyan
56.	Kayseri/Develi
57.	Kayseri/evrek
58.	Kırklareli/Pınarhisar
59.	Kırklareli/Vize
60.	Konya
61.	Manisa
62.	Manisa/Kırkağaç
63.	Manisa/Salihli
64.	Manisa/Soma
65.	Manisa/Turgutlu
66.	Mersin/Tarsus
67.	Niğde
68.	Ordu
69.	Samsun
70.	Samsun/Kavak
71.	Tekirdağ
72.	Tekirdağ/Çorlu
73.	Trabzon
74.	Uşak/Kemalpaşa
75.	Zonguldak

Yunanistan Serfiçe'teki yerleşim yerleri

1.	Behcelli köyü
2.	Çarşı Mahallesi
3.	Çiftemerdiven Mahallesi
4.	Çobanlı köyü
5.	Dilnoz köyü
6.	Hacı Ahmet BeyMahallesi
7.	Karaçod köyü
8.	Katranca köyü

9.	Palihor köyü
10.	Serfiçe
11.	Taşlıca köyü
12.	Taşlık Mahallesi
13.	Umur köyü
14.	Umur Mahallesi
15.	Velondos köyü
16.	Vençei Kebir köyü
17.	Yunuslu köyü

Nasliç'ten gelip Türkiye Cumhuriyeti'ne yerleşim yerleri

13.	Adana
14.	Afyon
15.	Aksaray
16.	Ankara
17.	Antalya
18.	Antalya/Elmalı
19.	Antalya/Kaş
20.	Aydın/söke
21.	Balıkesir/Ayvalık
22.	Bilecik
23.	Bolu
24.	Bolu/Göynük
25.	Bursa
26.	Bursa/Yenişehir
27.	Çanakkale/Biga
28.	Çanakkale/Gelibolu
29.	Denizli/Çivril
30.	Denizli/Sarayköy
31.	Eskişehir
32.	İstanbul/Bakırköy
33.	İstanbul/Beşiktaş
34.	İstanbul/Beyazıt
35.	İstanbul/Beyoğlu
36.	İstanbul/Büyükçekmece
37.	İstanbul/Çatalca
38.	İstanbul/Çengelköy
39.	İstanbul/Eyüp
40.	İstanbul/Fatih

41.	İstanbul/Kadıköy
42.	İstanbul/Kadırga
43.	İstanbul/Samatya
44.	İstanbul/Silivri
45.	İstanbul/Silivri/Fener
46.	İstanbul/Üsküdar
47.	İzmir
48.	İzmir/Bergama
49.	İzmir/Gaziler
50.	İzmir/Göztepe
51.	İzmir/Karşıyaka
52.	İzmir/Kemalpaşa
53.	İzmir/Menemen
54.	İzmir/Urla
55.	Kastamonu/Akkaya
56.	Kastamonu/Tosya
57.	Konya
58.	Konya/Beyşehir
59.	Manisa
60.	Manisa/Muradiye
61.	Manisa/Salihli
62.	Manisa/Turgutlu
63.	Mersin/Tarsus
64.	Muğla
65.	Tekirdağ
66.	Tekirdağ/Çorlu
67.	Tekirdağ/Hayrabolu
68.	Tekirdağ/Saray
69.	Trabzon

Yunanistan Nasliç'te ki yerleşim yerleri

1.	Beratmir köyü
2.	Camii Atik köyü
3.	Cavalar (Çavaler)köyü
4.	Çotul köyü(Çotil)
5.	Daris köyü
6.	Dislab köyü
7.	Kinoş köyü
8.	Lapşit köyü

9.	Lay a köyü
10.	Lebçeşte köyü
11.	Likatadis köyü
12.	Lopes köyü
13.	Mazgan köyü
14.	**Nasliç**
15.	Piluri köyü
16.	Plazomişte
17.	Rende (Rende)
18.	Rezi köyü
19.	Sipulur
20.	Sordan köyü
21.	Sotir köyü
22.	Taşlık köyü
23.	Viratin köyü
24.	Viroditre köyü
25.	Viroştan köyü(Vronişta)
26.	Vodorine köyü
27.	Yankova köyü

Grebene bölgesinden Türkiye Cumhuriyeti Sınırları içine yerleşim yerleri.

1.	Adana
2.	Aydın
3.	Aydın/Çine
4.	Aydın/Mursallı
5.	Aydın/Söke
6.	Balıkesir/Ayvalık
7.	Balıkesir/Edremit
8.	Burdur
9.	Bursa
10.	Bursa/Başköy
11.	Bursa/Gemlik
12.	Denizli
13.	Denizli/Çivril
14.	Denizli/Honaz
15.	Eskişehir
16.	Giresun
17.	Isparta

18.	İstanbul/Aksaray
19.	İstanbul/Beyazıt
20.	İstanbul/Büyükada
21.	İstanbul/Fatih
22.	İstanbul/Kartal
23.	İstanbul/Pendik
24.	İstanbul/Üsküdar
25.	İzmir
26.	İzmir/Karaburun/Ahırlı
27.	İzmir/Karşıyaka
28.	İzmir/Narlıdere
29.	İzmir/Seydiköy
30.	Kastamonu
31.	Manisa/Salihli
32.	Niğde
33.	Niğde/Uluağaç
34.	Niğde/Yeşilburç
35.	Samsun
36.	Sinop

Yunanistan Grebene'deki yerleşim yerleri

1.	Ağalos
2.	Çoruhlu
3.	Derbent
4.	Devran
5.	Dovratova
6.	Dovronişta
7.	Girakali
8.	Goblar(Guplar)
9.	**Grebene**
10.	Hisar
11.	Horpeşte
12.	Karitaraka
13.	Kolukşaki
14.	Krifçe
15.	Lişniko
16.	Mila
17.	Osnik

18.	Pelika
19.	Pigadiçe
20.	Sirin
21.	Sirin kebir
22.	Sombino
23.	Torişte
24.	Varişte
25.	Vençe
26.	Virbova
27.	Viroştan
28.	Viryodu
29.	Viryodu Ormanı

Kaynakça

Çanlı, Mehmet. Mübadele dosyası. Tarih ve toplum dergisi.1994 Sayı 129.

Budak, Ömer. Mübadele meselesi ve Lozan'da çözüm. Karadeniz araştırmaları. 2010. Sayı 26.

www.antoloji.com/patriot

www.devletarsivleri.gov.tr./katolog/osmani/arsiv.erişimtarihi2006

www.lozanmubadilleri.org.tr.2014

Yücearda,Sinen. 1924 türk-yunan nüfus mübâdelesinde İstanbul ve çevresine iskân edilen patriyotlarınMüzik kültürü .Y.Lisans tez. 2009

http://hulusiustun3.blogcu.com/patriyotlarin-oykusu

Karataş, Murat.Türk-Yunan nüfus mübadelesi.2004 Ankara. 114980 numaralı L.tezi.

Kaynak Kişiler

Necati Eyiduran Ankara.Üniversite.1956

Alperen 1982.Üniversite İstanbul/Çatalca